

ZASADY NADAWANIA

Harcerskim Drużynom

Statusu Drużyny Wodnej

Zasady nadawania harcerskim drużynom statusu drużyny wodnej

Ustala się trzy rodzaje mian, odzwierciedlających możliwości organizatorskie oraz stopień samodzielności drużyny w realizacji zadań programowych. Są to w kolejności:

I Drużyna Wodna Próbną (DWP)

II Harcerska Drużyna Wodna (HDW)

III Harcerska Drużyna Żeglarska (HDŻ)

Posiadanie określonego miana uzależnione jest od:

- stanu organizacji drużyny
- stanu kadry instruktorskiej
- posiadania bazy
- podejmowania działań programowych wychodzących poza obręb drużyny

O miano (status) drużyny wodnej próbnej może się ubiegać drużyna harcerska zainteresowana realizowaniem specjalności wodnej, spełniająca co najmniej kryteria drużyny harcerskiej/ starszo-harcerskiej/ wędrowniczej/ gromady zuchowej określone w aktualnie obowiązującej Instrukcji tworzenia i działania gromady, drużyny, kręgu i klubu specjalnościowego.

Zasady nadawania harcerskim drużynom statusu drużyny wodnej

W niniejszej instrukcji użyte pojęcia oznaczają:

drużyna - wielopoziomowa drużyna, zbudowana, z co najmniej dwóch jednostek (załogi, zastępy) pracujące w co najmniej dwóch pionach wiekowych. Ponad to każdy z harcerzy musi być wpisany do ESHD (Elektroniczny System Harcerskich Danych).

załoga - w tradycji śląskich wodniaków odpowiednik drużyny w Instrukcji tworzenia i działania gromady, drużyny, kręgu i klubu specjalnościowego. Jednostka działająca w obrębie jednego pionu wiekowego, licząca co najmniej 12, 16 lub 9 osób w zależności od pionu. Załoga prowadzi swoją dokumentację, złożoną co najmniej z książki pracy załogi oraz ewidencji składek harcerskich.

Stacja Harcerzy Wodnych (SHW) - miejsce przy akwenu wodnym, gdzie można przeprowadzić zbiórki, zajęcia na wodzie, biwaki. Jest to miejsce lub kilka miejsc, gdzie można przechowywać sprzęt drużyny oraz harcerze mają możliwość dokonania robót skutniczych.

Wszyscy członkowie drużyny są wpisani do Elektronicznego Systemu Harcerskich Danych ZHP.

Słowniczek skrótów

ESHD	Elektroniczny System Harcerskich Danych
DWP	Drużyna Wodna Próbną
HDW	Harcerska Drużyna Wodna
HDŹ	Harcerska Drużyna Żeglarska
SHW	Stacja Harcerzy Wodnych
Kierownik HDWiŹ GK ZHP	Kierownik Harcerskich Drużyn Wodnych i Żeglarskich Głównej Kwatery ZHP
HAL	Harcerska Akcja Letnia
OSW	Odrzański Spływ Wiosenny
JSW	Jesienny Spływ Wiślany
ISN	Inauguracja Sezonu Nawigacyjnego
AMAR	Akcja Małych Akwenów i Rzek
MASiS	Morska Akcja Społeczna i Szkoleniowa

Drużyna Wodna Próbną (DWP)

I Drużyna Wodna Próbną (DWP)

Miano to nadaje Komendant Hufca na wniosek drużynowego, pozytywnie zaopiniowany przez Pilota Chorągwi. Następuje to po spełnieniu przez drużynę następujących warunków:

1. Program, kadra, organizacja

1.1. Drużynę tworzą co najmniej dwie załogi w dwóch pionach wiekowych, z których każda posiada liczebność określoną przez Instrukcję tworzenia i działania gromady, drużyny, kręgu i klubu specjalnościowego ZHP tj.:

16 członków, łącznie z załogowym w załogach wilczków, jungów, harcerzy starszych. W uzasadnionych przypadkach, na czas określony i za zgodą właściwego komendanta, limit ten może zostać obniżony do 12 członków, łącznie z załogowym, na pisemną prośbę drużynowego.

Minimalna liczebność załogi wędrowniczej wynosi 9 członków, łącznie z załogowym.

Załoga harcerska i starszoharcerska złożone są z minimum 2 zastępów.
Zastęp liczy od 5 do 8 członków.

Załoga wilczków / Gromada liczy minimum 2 szóstki.
Szóstka liczy od 4 do 8 członków.

Załoga wędrownicza pracuje patrolami zadaniowymi, które liczą minimum 3 członków. Załoga wędrownicza może także pracować zastępami, które liczą wówczas od 5 do 8 członków, a także oboma tymi systemami jednocześnie.

1.2. Drużyna oparła swój roczny plan pracy, zawierający niezbędne elementy - w tym opis pracy ze specjalnością, zapewniający rozwój członkom drużyny, kadry i samej drużynie - zawierający również plan dojścia do poziomu HDW w okresie nie dłuższym niż 24 miesiące. Ponadto drużyna oparła swój program działania o wytyczne wynikające z ramowego programu „AMAR” - Akcja Małych Akwenów i Rzek, tj.

- udział w dwóch sptywach chorągwiowych (Odrzański Sptyw Wiosenny, Jesienny Sptyw Wiślany),
- akcje drużyn w ciągu roku harcerskiego,
- śródroczny program uwzględniający wychowanie wodne.

Drużyna Wodna Próbną (DWP)

1.3. Kandydatem na funkcję drużynowego jest instruktor w stopniu minimum przewodnika oraz ze stopniem żeglarza jachtowego. W uzasadnionych przypadkach, kandydatem na drużynowego może być osoba z otwartą próbą przewodnikowską oraz bez stopnia żeglarza jachtowego, jeżeli prawdopodobne jest uzyskanie powyższych stopni w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy. Drużyna musi współpracować z osobą posiadającą uprawnienia do prowadzenia bezpiecznych działań na wodzie, zgodnie z planem pracy.

2. Stanica Harcerzy Wodnych

2.1. Drużyna powinna mieć możliwość prowadzenia zajęć na wodzie z równoległym prowadzeniem realnych działań w kierunku posiadania własnej stacji. W zakresie pozyskania stacji drużyna współpracuje z Zespołem Pilota, władzami macierzystego miasta lub kierownictwem klubów żeglarskich, które mogą dokonać użyczenia części akwenu.

2.2. Drużyna posiada harcówkę lub miejsce umożliwiające całoroczną pracę programową.

3. Sprzęt

3.1. Drużyna prowadzi wymierne działania w celu pozyskania własnego sprzętu pływającego, w tym: opracowała plan pozyskania środków finansowych na zakup i utrzymanie sprzętu.

3.2. Drużyna posiada sprzęt biwakowy w ilości umożliwiającej zorganizowanie biwaku załogi.

4. Inne

4.1. Drużynowy (lub wskazana przez niego osoba) bierze udział w odprawach Drużynowych Drużyn Wodnych - drużyna utrzymuje stały kontakt z Zespołem Pilota.

4.2. 75% drużyny posiada regulaminowe umundurowanie zgodne z regulaminem obowiązującym w ZHP.

4.2. Drużyna zostaje mianowana Drużyną Wodną Próbną po przedstawieniu Komendantowi Hufca dokumentacji potwierdzającej spełnienie wyżej wymienionych warunków, w szczególności: programu dojścia do poziomu HDW w ciągu 24 miesięcy oraz obowiązujących dokumentów prowadzenia drużyny harcerskiej oraz po pozytywnym zaopiniowaniu działań drużyny a także jej programu przez Pilota Chorągwi. Po złożeniu meldunku Drużyna Harcerska ma pół roku na dostosowanie się do wymogów DWP. Dodatkowo drużyna co 6 miesięcy powinna złożyć Inspektorowi raport zawierający opis dotychczasowych, wykonanych zadań niniejszego dokumentu. W przypadku, gdy Drużyna Wodna Próbną będzie spełniała wymogi DWP, a nie będzie chciała osiągnąć miana HDW wówczas miano DWP nie może jej zostać odebrane.

Drużyna Wodna Wodna (HDW)

II Harcerska Drużyna Wodna (HDW)

Na wniosek Rady Drużyny Wodnej Próbniej (pozytywnie zaopiniowany przez Pilota Chorągwi) Komendant Hufca może nadać miano Drużyny Wodnej, jeżeli drużyna zrealizowała program próby. Miano przyznawane jest na 12 miesięcy. Po upływie tego czasu, drużyna powinna złożyć Inspektorowi raport zawierający opis spełniania warunków miana HDW. Inspektor dokonuje wrywkowej kontroli harcerskich drużyn wodnych. Harcerska Drużyna Wodna spełnia następujące kryteria:

1. Kadra

1.1. Drużynowy jest pełnoletnim instruktorem po kursie drużynowych w stopniu minimum podharcmistra oraz posiadający stopniem żeglarza jachtowego. Drużynowy dąży do uzyskania stopnia jachtowego sternika morskiego. W uzasadnionych przypadkach, kandydatem na drużynowego może być osoba z stopniem przewodnika i z otwartą próbą podharcmistrowską, jeżeli prawdopodobne jest uzyskanie powyższego stopnia w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy. Jeżeli drużynowym zostaje osoba niepełnoletnia, która jeszcze nie ma możliwości zdobycia stopnia przewodnika, wówczas drużyna musi posiadać pełnoletniego opiekuna w stopniu podharcmistra.

1.2. Drużynowy uczestniczy w odprawach Drużynowych Drużyn Wodnych - drużyna utrzymuje stały kontakt z Zespołem Pilota.

1.3. Drużyna posiada strukturę śląskich drużyn wodnych i zaplecze kadrowe do jej obsługi, w tym: przybocznych, załogowych, bosmana, kwatermistrza, zastępowych, kierownika wyszkolenia wodnego. Sugerowaną formą współpracy jest zawieranie kontraktów lub umów wolontariackich z funkcyjnymi.

2. Stanica Wodna

Drużyna dysponuje miejscem przy akwenu wodnym, gdzie może przeprowadzać zbiórki, zajęcia na wodzie i biwaki. Jest to miejsce lub kilka miejsc, które służy do przechowywania sprzętu drużyny, gdzie harcerze mają możliwość dokonania robót skutniczych. Ponadto drużyna dysponuje harcówką umożliwiającą całoroczną pracę drużyny.

2.1. Drużyna prowadzi wymierne działania w celu pozyskania Stancji Harcerzy Wodnych.

3. Sprzęt

Drużyna posiada lub w części czarteruje sprzęt wodny, umożliwiający równoczesne wypłynięcie co najmniej 50% członków drużyny.

3.1. Dysponowany przez drużynę sprzęt umożliwia drużynie prowadzenie szkolenia jej członków na stopień wioślarza i szkolenia żeglarskiego w oparciu o program wychowania wodnego.

4. Organizacja

W drużynie funkcjonują załogi w minimum trzech pionach wiekowych - spełniające wymogi właściwej instrukcji drużyny harcerskiej ZHP. Załogowy posiada stopień przewodnika (lub otwartą próbę na stopień przewodnika, jeśli istnieje realna szansa uzyskania stopnia w ciągu 12 miesięcy) oraz stopień żeglarza jachtowego (lub zdobędzie ten stopień w ciągu sześciu miesięcy). Załogowym może zostać osoba niepełnoletnia jeśli będzie pomagać jej pełnoletni opiekun.

4.1. Prowadzona jest pełna dokumentacja drużyny i załogi (książka pracy, finansowa, kronika, książka i regulamin pływań, inwentarzowa i inne).

4.2. Ilość członków drużyny liczy minimum 35 osób.

Członkowie drużyny systematycznie zdobywają stopnie harcerskie i instruktorskie, adekwatnie do swojego wieku i staży pracy w drużynie harcerskiej.

5. Program

W ostatnim roku drużyna wykazała się realizacją programu założonego na początku roku harcerskiego. Ponadto wzięła udział w imprezach chorągwiowych:

Odrzański Splyw Wiosenny,

Jesienny Splyw Wiślany.

Inauguracja Sezonu Nawigacyjnego

Dodatkowo w trakcie trwania HAL drużyna wzięła udział w obozie i jednej dodatkowej formie wędrownki.

5.1. Drużyna bierze czynny udział w życiu macierzystego hufca.

6. Inne

6.1. Drużyna pracuje jako Drużyna Wodna Próbną nie krócej niż 12 miesięcy.

6.2. Drużyna powinna posiadać kadrę zdolną do przeprowadzania szkolenia żeglarskiego, tj. osobę w stopniu minimum jachtowego sternika morskiego oraz kadrę pomocniczą w stopniu minimum żeglarza jachtowego. Dodatkowo drużyna powinna posiadać wystarczającą ilość osób w stopniu minimum żeglarza jachtowego, aby w bezpieczny sposób przeprowadzać zajęcia na wodzie oraz organizatorów sptywów, aby w prawidłowy sposób organizować sptywy.

6.3. Przynajmniej 75% członków drużyny (nie licząc „Wilczków Morskich”) posiada sprawność Żaby lub kartę pływacką.

6.4. Drużyna posiada w swoim gronie harcerza/harcerkę w stopniu Ratownika Wodnego oraz współpracuje z Instruktorem Sportów Wodnych.

6.5. Drużyna posiada biblioteczkę - zbiory książek określone do potrzeb drużyny, minimum podstawowy podręcznik żeglarstwa, instrukcję drużyn wodnych, regulaminy, zestaw sprawności. Dopuszczalne jest posiadanie biblioteki multimedialnej.

6.6. 100% członków drużyny posiada regulaminowe umundurowanie.

6.7. Członkowie drużyny systematycznie zdobywają stopnie harcerskie i instruktorskie, adekwatnie ze swoim wiekiem i stażem pracy harcerskiej.

III Harcerska Drużyna Żeglarska (HDŻ)

Drużyna może uzyskać miano Harcerskiej Drużyny Żeglarskiej, jeżeli pracuje przez 24 miesiące bez przerwy jako Harcerska Drużyna Wodna oraz spełnia podwyższone standardy organizacyjne i szkoleniowe. Miano Harcerskiej Drużyny Żeglarskiej uzyskuje drużyna, która potrafi samodzielnie organizować imprezy wodniackie, a także podstawowe szkolenie żeglarskie. Weryfikacja poniższych ustaleń następuje co 12 miesięcy.

Patent flagowy nadaje Pilot Chorągwi lub Kierownik HDWiŻ GK ZHP. Jego nadanie ogłasza w rozkazie właściwy Komendant Hufca. Wniosek harcerskiej drużyny wodnej o przyznanie patentu flagowego - zaopiniowany przez Komendanta Hufca należy złożyć u Pilota Chorągwi (lub Kierownika HDWiŻ GK ZHP w Głównej Kwaterze ZHP za pośrednictwem Komendy Chorągwi).

Drużyna spełnia następujące kryteria:

1. Kadra

1.1. Drużynowy posiada stopień minimum podharc mistrza z otwartą próbą na harcmistrza oraz stopień jachtowego sternika morskiego.

1.2. Drużyna posiada pełną obsadę kadrową niezbędną do przeszkolenia żeglarskiego na stopień żeglarza jachtowego oraz jachtowego sternika morskiego. Dodatkowo drużyna posiada minimum dwie osoby w stopniu co najmniej jachtowego sternika morskiego, w celu zapewnienia prowadzenia przez drużynę akcję MASiS.

1.3. Drużyna czynnie współpracuje z Zespołem Pilota włączając się w bieżące prace oraz jedna osoba w drużynie jest członkiem Zespołu Pilota.

1.4. Drużyna jest w stanie samodzielnie przeprowadzić kurs na stopień żeglarza jachtowego i jachtowego sternika morskiego, kursy: zastępowego, przybocznego oraz przeprowadzić rejsy zatokowe i morskie.

1.5. Drużyna posiada pełną obsadę kadrową niezbędną do zorganizowania i przeprowadzenia akcji letniej i zimowej.

2. Stanica

Drużyna dysponuje Stacją Harcerzy Wodnych, posiada hangar oraz dostęp do nabrzeża. Dysponuje także harcówką, niekoniecznie znajdującą się na terenie stacji, aby zapewnić całoroczną pracę drużyny.

3. Sprzęt

Drużyna posiada sprzęt wodny umożliwiający jednoczesny udział 75% członków drużyny w zajęciach na wodzie oraz własny sprzęt biwakowy umożliwiający biwak 2 załóg w tym samym czasie.

4. Organizacja

4.1. Drużyna jest drużyną środowiskową i wielopoziomową (wilczki, jungi, harcerze starsi, wędrownicy). Pracuje w 4 pionach wiekowych zapewniając ciąg wychowawczy.

4.2. Prowadzi systematycznie dokumentację drużyny i załóg.

4.3. W drużynie funkcjonują zastępy, załogi, Rada Drużyny.

4.4. Drużyna liczy więcej niż 65 członków.

4.5. Przy drużynie działa Koło Przyjaciół Drużyny i/lub Krąg Instruktorski i/lub Uczniowski Klub Sportowy.

5. Program

5.1. Drużyna realizuje program AMAR i MASiS, jak również:

- pomaga Drużynie Wodnej Próbniej w zdobyciu miana HDW, jeżeli ta wyrazi taką chęć;
- uczestniczy we wszystkich akcjach chorągwianych Drużyn Wodnych, obligatoryjnie uczestniczy w organizacji Odrzańskiego Spływu Wiosennego, Jesiennego Spływu Wiślanego, Inauguracji Sezonu Nawigacyjnego i świadczy pomoc organizacyjną przy pozostałych;
- jest organizatorem własnej akcji letniej i zimowej drużyny, a także przynajmniej jednego obozu letniego, wędrowki oraz rejsu morskiego;
- jest organizatorem własnej akcji szkoleniowej pod względem żeglarskim, harcerskim i metodycznym;
- uczestniczy w organizacji, w porozumieniu z macierzystą Komendą Hufca, programu Hufca

6. Inne

6.1. Drużyna pracuje jako Harcerska Drużyna Wodna minimum 24 miesiące, uzyskując pozytywną ocenę Komendanta Hufca, Pilota Chorągwi.

6.2. 75% członków drużyny posiada stopnie i uprawnienia wodniackie, nie wliczając załogi Wilczków.

6.3. Członkowie drużyny systematycznie zdobywają stopnie harcerskie i instruktorskie, adekwatnie ze swoim wiekiem i stażem pracy harcerskiej.

Postanowienia ogólne

Postanowienia ogólne

1. Weryfikacja powyższych wymagań dokonywana jest corocznie przez Inspektora Drużyn Wodnych Zespołu Pilota w porozumieniu z reprezentantem macierzystej Komendy Hufca na podstawie złożonego raportu i ewentualnej wizji lokalnej.
2. Ponad to każda z drużyn ma rok od wejścia w życie tego dokumentu na przystosowanie się do wprowadzanych warunków.
3. W przypadku nieścisłości wykrytych przez Inspektora Drużyn Wodnych podczas wizytacji, związanych z zasadami nadawania mian środowiskom wodnym Śląskiej Chorągwi ZHP, drużynę obejmuje tzw. „program naprawczy” trwający przez okres sześciu miesięcy od daty zaplanowanej wizytacji. Od tego dnia drużyna ma sześć miesięcy na poprawę wykrytych braków. Po upływie sześciu miesięcy następuje ponowna kontrola.
4. Prawo interpretacji niniejszego regulaminu należy do Pilota Chorągwi.
5. Od decyzji Pilota Chorągwi przysługuje zainteresowanym prawo odwołania się do Komendanta Chorągwi Śląskiej.